

Bruksela, dnia 29.5.2013
COM(2013) 333 final

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY

Rola Unii Europejskiej w Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) po traktacie lizbońskim: zaktualizowana deklaracja kompetencji oraz nowe ustalenia między Radą i Komisją w sprawie wykonywania praw członkowskich UE i jej państw członkowskich

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY

Rola Unii Europejskiej w Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) po traktacie lizbońskim: zaktualizowana deklaracja kompetencji oraz nowe ustalenia między Radą i Komisją w sprawie wykonywania praw członkowskich UE i jej państw członkowskich

WPROWADZENIE: UE i FAO

Unia Europejska oraz jej państwa członkowskie są od 1991 r. organizacją członkowską Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO).

FAO oraz dwie pozostałe agencje ONZ mające siedzibę w Rzymie¹ działają w samym centrum polityki międzynarodowej, odgrywając rolę normatywną, techniczną i operacyjną w takich dziedzinach jak wyżywienie, wydajność produkcji rolnej, rozwój obszarów wiejskich, zapobieganie kryzysom globalnym i żywnościowym, zagrożenia transgraniczne, zrównoważona gospodarka leśna, rybołówstwo i akwakultura, wody i grunty, uprawa roślin i produkcja zwierzęca, zdrowie zwierząt i roślin, budowanie potencjału w zakresie gromadzenia informacji i danych statystycznych, ustalanie norm globalnych, handel i towary, rozwój i pomoc humanitarna. Są to dziedziny niezmiernie ważne dla UE.

Poprzez członkostwo w FAO oraz dzięki porozumieniom o partnerstwie strategicznym z trzema mającymi siedzibę w Rzymie agencjami ONZ, UE wykazuje gotowość do zaangażowania się w dialog polityczny na najwyższym szczeblu. Ponadto UE przekazuje znaczne środki finansowe wszystkim trzem organizacjom. Wspólnie stanowią one główne, międzynarodowe forum polityczne zajmujące się kwestiami politycznymi w dziedzinach żywności i rolnictwa, w ramach którego niezbędne jest głębokie zaangażowanie UE.

Działalność FAO jest ważna dla realizacji międzynarodowego planu działań na rzecz bezpieczeństwa żywności. Mandat FAO obejmuje najważniejsze dziedziny polityki UE, dlatego też ważne jest, aby UE była w stanie prowadzić dialog z FAO w tych wszystkich dziedzinach w celu zapewnienia odpowiedniego uwzględnienia założeń polityki UE w strategiach politycznych, wytycznych i zasadach przyjętych na poziomie międzynarodowym. UE musi pokazać, że krytyczna rola, jaką odgrywa w stawianiu czoła wyzwaniom związanym z globalnym brakiem bezpieczeństwa żywnościowego, ze względu na jej pozycję największego światowego darczyńcy, zostanie wsparta solidnym komponentem politycznym. Będzie to szczególnie ważne, ponieważ UE rozpoczyna realizację innowacyjnych inicjatyw w zakresie odporności i odżywiania, co zbiega się w czasie z działaniami w zakresie programowania, które będą realizowane do końca 2020 r. W okresie tym dojdzie również do intensyfikacji rozmów na temat milenijnych celów rozwoju po 2015 r., a także rozmów na temat sformułowania celów zrównoważonego rozwoju, w których to UE pragnie odegrać ważną i decydującą rolę.

Mandat FAO obejmuje dziedziny leżące u podstaw strategii politycznych UE oraz będące fundamentem jej roli na arenie światowej. Niedawne wydarzenia są dowodem na to, że UE interesuje się pracami FAO i angażuje się w nie. UE uczestniczyła w negocjacjach, których wynikiem było przyjęcie Dobrowolnych wytycznych w zakresie odpowiedzialnego zarządzania własnością gruntów, lasów i łowisk, Umowy o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania oraz Dobrowolnych wytycznych w

¹ Światowy Program Żywnościowy (WFP) oraz Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa (IFAD)

sprawie funkcjonowania państwa bandery. UE aktywnie uczestniczy w toczących się obecnie dyskusjach na temat zasad, którymi należy się kierować prowadząc odpowiedzialne inwestycje rolnicze. UE bierze również aktywny udział w pracach nad Międzynarodowym Traktatem o zasobach genetycznych roślin dla żywności i rolnictwa. Jako organizacja członkowska, UE przekazuje niezbędne i dostępne dane statystyczne dotyczące strategii politycznych leżących w zainteresowaniu FAO. UE jest często reprezentowana na poziomie politycznym w sytuacjach wymagających działań międzynarodowych, tak jak podczas niedawnych kryzysów żywnościowych w Sahelu i w Rogu Afryki lub w okresach wzrostu cen żywności.

UE również zdecydowanie opowiada się za reformą FAO oraz reformą Komitetu ds. Światowego Bezpieczeństwa Żywnościowego, będącego międzyrządowym organem powołanym przez FAO w celu analizy i prowadzenia działań następczych w zakresie światowego bezpieczeństwa żywnościowego. UE wspiera finansowo i politycznie realizację obydwu reform.

W latach 2006–2011 każdego roku przeznaczano średnio ponad 1 mld euro na rozwój obszarów wiejskich, planowanie przestrzenne, rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe. Zrównoważone rolnictwo oraz bezpieczeństwo żywnościowe są najważniejszymi tematami unijnego, długoterminowego programu współpracy na rzecz rozwoju, stanowią również ważny aspekt naszego dialogu z partnerami rządowymi i międzynarodowymi organizacjami, takimi jak FAO. Równocześnie reagowanie na potrzeby żywnościowe i żywieniowe w sytuacjach kryzysowych jest jednym z priorytetów Unii Europejskiej.

Dlatego też na poziomie politycznym niezbędne jest, aby UE skuteczniej zaangażowała się w prace FAO. Jako największy na świecie darczyńca w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, UE ma do odegrania najważniejszą rolę w reagowaniu na wyzwania związane ze światowym bezpieczeństwem żywnościowym.

Rola Unii Europejskiej w FAO po traktacie lizbońskim

Od wejścia w życie traktatu lizbońskiego Komisja Europejska reprezentuje UE w stosunkach zewnętrznych we wszystkich dziedzinach, z wyjątkiem wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), gdzie UE reprezentuje przewodniczący Rady Europejskiej oraz Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa. W państwach trzecich oraz na forum organizacji międzynarodowych delegatury Unii reprezentują UE zarówno w sprawach związanych z WPZiB, jak i w kwestiach nie dotyczących tej dziedziny polityki. Ponieważ FAO zajmuje się wyłącznie sprawami, które nie dotyczą WPZiB, odpowiednimi organami reprezentującymi UE są Komisja i Delegatura UE akredytowana przy FAO.

Traktaty przewidują również ścisłą i lojalną współpracę między Unią i jej państwami członkowskimi. W przypadku FAO, podobnie jak w przypadku innych międzynarodowych organizacji, trzeba będzie dołożyć wszelkich starań, aby zagwarantować spójną współpracę pomiędzy podmiotami UE i państwami członkowskimi UE. Będą oni koordynować działania w najszerszym możliwym zakresie, zgodnie z podstawowymi zasadami postępowania, takimi jak jedność reprezentacji, przejrzystość i lojalna współpraca.

Zapewnienie UE oraz jej państwom członkowskim środków umożliwiających skuteczniejsze i spójniejsze działanie w ramach FAO stanowi część szerszej strategii realizowanej przez Komisję celem stopniowego zwiększenia udziału UE w pracach organizacji międzynarodowych i na innych forach. Jest również zgodne z rezolucją Parlamentu

Europejskiego z dnia 11 maja 2011 r.: „UE jako podmiot na scenie globalnej: jej rola w organizacjach wielostronnych²”.

W odróżnieniu od wielu innych organizacji, których statuty ograniczają możliwości pełnego uczestniczenia UE w ich pracach, Unia jest już organizacją członkowską FAO. Dlatego też w tym aspekcie nie potrzeba żadnych zmian. Z jednej strony można doprowadzić do stworzenia spójnego, całościowego i jednolitego przedstawicielstwa UE w sprawach zewnętrznych przedkładając FAO nową deklarację kompetencji, zastępującą obecną, wydaną w 1994 r., a z drugiej strony zastępując obecne uzgodnienia wewnętrzne między Radą a Komisją, pochodzące z 1991 r. i uaktualnione w 1992 r. i w 1995 r.

Ani nowa deklaracja kompetencji, ani nowe uzgodnienia w żaden sposób nie wpływają na podział kompetencji pomiędzy UE i jej państwami członkowskimi zgodnie z postanowieniami traktatów.

DEKLARACJA KOMPETENCJI

Zgodnie z art. II ust. 7 umowy założycielskiej FAO, UE zobowiązana jest poinformować FAO o wszelkich zmianach dotyczących podziału kompetencji między UE i jej państwami członkowskimi.

Ostatnia deklaracja kompetencji Wspólnot Europejskich w FAO pochodzi z 1994 r.³. Od tego czasu kompetencje przyznane UE w ramach traktatów, związane z działalnością FAO, uległy znacznym zmianom. Ponadto w traktacie lizbońskim sprecyzowano ramy prawne mające zastosowanie do podziału kompetencji pomiędzy UE i jej państwami członkowskimi.

W związku z tym uważa się za konieczne, aby przedłożyć FAO nową deklarację kompetencji.

Deklaracja kompetencji powinna zawierać kompetencje przyznane UE na mocy traktatów, które są najistotniejsze ze względu na charakter działalności FAO. Uwzględniając możliwe w przyszłości zmiany w podziale kompetencji między UE i jej państwami członkowskimi i jedynie wyjaśniający charakter tego rodzaju deklaracji kompetencji, nowa deklaracja UE powinna być ogólna, a jednocześnie zapewniać pozostałym członkom FAO informacje dotyczące wykonywania praw członkowskich UE w połączeniu z notą informacyjną dotyczącą konkretnych posiedzeń organów FAO, którą UE przekaże tej organizacji.

Nowa deklaracja kompetencji zastąpi deklarację przyjętą w 1994 r., mającą obecnie zastosowanie do większości organów i umów FAO, włącznie z głównymi organami tej organizacji. Dlatego też nowa deklaracja kompetencji powinna umożliwić UE sprecyzowanie jej relacji z najważniejszymi, z instytucjonalnego punktu widzenia, organami FAO. Niemniej jednak, na obecnym etapie, właściwe jest nie uwzględnianie organów FAO oraz umów, co do których UE przedstawiła konkretne deklaracje kompetencji⁴. Komisja obecnie dokonuje oceny tych konkretnych deklaracji kompetencji ze względu na ich ewentualny przyszły przegląd, uwzględniając zobowiązania wynikające z umowy założycielskiej FAO oraz prowadzonych obecnie dyskusji z odpowiednimi międzynarodowymi organami oraz zmieniający się charakter odpowiednich ram prawnych UE. Odpowiednie inicjatywy Komisji, mające na celu przegląd deklaracji, planuje się na początek 2014 r.

² P7_TA-PROV(2011)0229

³ Pismo przewodniczącego Rady Unii Europejskiej z dnia 4 października 1994 r. (8406)

⁴ Generalna Komisja Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM); Umowa o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania (PSM); Komisja Kodeksu Żywnościowego; Międzynarodowa konwencja ochrony roślin (IPPC)

NOWE USTALENIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRAW CZŁONKOWSKICH

Międzynarodową koordynację dotyczącą opracowania praw członkowskich i korzystania z nich w ramach FAO reguluje obecnie umowa zawarta w 1991 r. między Radą i Komisją⁵. W latach 1992⁶ i 1995⁷ dokonano jej przeglądu celem doprecyzowania pewnych praktyk związanych z prawem do zabierania głosu i do głosowania. Decyzją Trybunału Sprawiedliwości umowy te uznaje się za prawnie obowiązujące wobec instytucji europejskich⁸.

Umowy wymagają przeglądu z kilku powodów. W praktyce ich stosowanie zawsze prowadziło do czasochłonnej dyskusji dotyczących podziału kompetencji. Z tego względu odpowiednim organom przygotowawczym Rady zawsze brakowało czasu na opracowanie stanowisk, które należało przyjąć na posiedzenia FAO. Ponadto nie są one już zgodne z postanowieniami traktatu lizbońskiego.

Wszelkie nowe umowy należy postrzegać jako narzędzie umożliwiające Radzie sprawniejsze i pełniejsze odgrywanie roli w tworzeniu strategii politycznych UE oraz zagwarantowanie skuteczniejszej reprezentacji UE w FAO przez Komisję i delegatury UE, jako organy zewnętrzne UE.

Powinny także zapewnić skuteczniejsze przygotowanie posiedzeń FAO. W szczególności należy dać wystarczająco dużo czasu odpowiednim organom przygotowawczym Rady, aby mogły opracować kierunki działania lub w odpowiednich przypadkach tymczasowe deklaracje odzwierciedlające bieżące stanowiska UE.

W przypadku braku bieżącego stanowiska UE albo gdy warunki lub okoliczności uległy znacznej zmianie, należy dopilnować, by Rada mogła pełnić swoją funkcję polegającą na opracowywaniu strategii politycznych poprzez przyjęcie stanowiska UE zgodnie z odpowiednimi postanowieniami traktatów w odpowiednim terminie przed posiedzeniami FAO. Wreszcie, należy przyjmować wspólne stanowiska UE i jej państw członkowskich w każdym przypadku, gdy punkty obrad FAO odnoszą się do dziedzin, w których do rozpatrzenia wszystkich punktów obrad nie wystarczą jedynie stanowiska samej UE.

Ponieważ nowe umowy mają umożliwić UE i jej państwom członkowskim utworzenie spójnej, całościowej i jednolitej reprezentacji zewnętrznej, osoby przedstawiające wszystkie przyjęte przez UE stanowiska występują w charakterze przedstawicieli UE. Dlatego też podmioty UE oraz państwo członkowskie sprawujące prezydencję w Radzie powinny ściśle współpracować, w szczególności jeżeli chodzi o przedstawianie wspólnych stanowisk.

Nowa umowa między Radą i Komisją dotycząca wykonywania praw członkowskich UE i jej państw członkowskich powinna zastąpić umowę z 1991 r. i 1995 r. W ten sposób, poprzez zastąpienie umów z 1991 r. i 1995 r., które w praktyce powodowały wiele trudności i wydłużały dyskusje, Rada i Komisja przyjęłyby lepszy i skuteczniejszy sposób przygotowywania posiedzeń odbywających się w większości centralnych organów FAO. Biorąc pod uwagę charakter tych umów, a konkretnie wykonywanie praw członkowskich UE i jej państw członkowskich, powinny one dotyczyć wszystkich organów FAO i umów z nią, z wyjątkiem tych, których wyłącznie UE jest członkiem lub, odwrotnie, tych, których wyłącznie państwa członkowskie UE są członkami lub organów, co do których mają

⁵ Dokument Rady 10478/91 z dnia 18 grudnia 1991 r.

⁶ Dokument Rady 9050/92 z dnia 7 października 1992 r.

⁷ Dokument Rady 8460/95 z dnia 26 czerwca 1995 r.

⁸ Sprawa C-25/94 z 19.3.1996

zastosowanie specjalne uzgodnienia⁹. W 2014 r. Komisja rozpocznie ocenę tych specjalnych uzgodnień celem ich możliwego przeglądu.

ŚRODKI TOWARZYSZĄCE PRZYJĘTE PRZEZ KOMISJĘ I DELEGATURĘ UE

Komisja zobowiązuje się do zagwarantowania zasobów niezbędnych do skutecznego uczestniczenia w pracach FAO. W tym celu podjęto już określone środki. Delegaturę UE w Rzymie wzmocniono dwoma dodatkowymi stanowiskami obejmującymi obszar pomocy humanitarnej i rolnictwa. Ponadto zawsze, gdy będzie taka potrzeba Komisja będzie mobilizować pracowników centrali celem jeszcze głębszego zaangażowania się w prowadzone w FAO dyskusje na temat strategii politycznych.

Odnotowuje się, że obecnie UE nie ma prawa uczestniczenia w trzech komitetach FAO, w których posiada członkostwo ograniczone (Komitet Finansowy, Komitet Programowy i Komitet ds. Konstytucyjnych i Prawnych). Dzieje się tak ze względu na jej status organizacji członkowskiej, który zakłada tego rodzaju ograniczenia. Uwzględniając wysokość wkładu finansowego UE w działalność FAO oraz bliskie powiązania między zarządzaniem i kwestiami praktycznymi od czasu reformy, taka sytuacja ogranicza możliwość pełnego uczestnictwa UE we wszystkich aspektach prac FAO, zatem należy rozwiązać ten problem. Bardziej ogólna kwestia dotycząca formalnej roli UE we wspomnianych komitetach (przewodniczący, współprzewodniczący) również powinna zostać sprecyzowana w najbliższej przyszłości, celem uzyskania spójności z traktatem lizbońskim.

PODSUMOWANIE

Uwzględniając powyższe, Komisja proponuje, aby:

- Rada przyjęła do wiadomości deklarację kompetencji, o której mowa w załączniku 1 i która ma być przedłożona FAO zgodnie z art. 221 TFUE przez Delegaturę UE w Rzymie celem zastąpienia deklaracji kompetencji z 1994 r.
- Rada i Komisja przyjęły ustalenia określone w załączniku 2, które mają wejść w życie w dniu przyjęcia Umowy dotyczącej wykonywania praw członkowskich w FAO.

⁹ Porozumienie FAO wspierające przestrzeganie międzynarodowych środków ochrony i gospodarowania przez statki rybackie na otwartych morzach z 1993 r.; Umowa o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywaniu i eliminowaniu (PSM) z 2009 r.; Generalna Komisja Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM); Komisja ds. Tuńczyka na Oceanie Indyjskim (IOTC); Komisja Kodeksu Żywnościowego ; Europejska Komisja ds. Kontroli Pryszczycy (EuFMD); Międzynarodowa konwencja ochrony roślin (IPPC);

Załącznik 1

DEKLARACJA KOMPETENCJI UNII EUROPEJSKIEJ W SPRAWACH OBJĘTYCH UMOWĄ ZAŁOŻYCIELSKĄ ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH DS. WYŻYWIENIA I ROLNICTWA (FAO)

(Zgodnie z Regulaminem FAO)

Jako organizacja członkowska Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Unia Europejska (UE) składa, zgodnie z art. II ust. 7 umowy założycielskiej FAO następującą deklarację kompetencji, wyszczególniającą kategorie i dziedziny polityki, co do których państwa członkowskie UE powierzyły Unii Europejskiej kompetencje związane z obszarami działalności FAO.

Deklaracja kompetencji odnosi się do wszystkich organów FAO i umów z nią, z wyjątkiem tych, co do których istnieją odrębne deklaracje kompetencji¹. Niniejsza deklaracja zastępuje deklarację przekazaną FAO w 1994 r.²

1. ZASADY OGÓLNE

Organizację ds. Wyżywienia i Rolnictwa poinformowano³, że po wejściu w życie traktatu lizbońskiego w dniu 1 grudnia 2009 r. UE zastąpiła Wspólnotę Europejską i stała się jej następcą prawnym oraz że od tego dnia Delegatura Komisji Europejskiej akredytowana przy FAO stała się Delegaturą UE. Zgodnie z artykułem 1 akapit trzeci Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), podstawę Unii stanowi ten Traktat oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Dziedziny kompetencji UE określono w art. 2 do art. 6 TFUE. Państwa członkowskie wykonują swoje kompetencje w przypadku dzielenia kompetencji między UE i jej państwa członkowskie oraz w zakresie, w jakim Unia nie wykonała swoich kompetencji lub postanowiła zaprzestać wykonywania swoich kompetencji. Kompetencje nie przyznane UE na mocy traktatów należą do zakresu kompetencji państw członkowskich.

Na podstawie niniejszej deklaracji oraz zgodnie z art. II ust. 8 umowy założycielskiej oraz art. XLII Regulaminu Organizacji FAO, UE przekaże FAO na żądanie i przed posiedzeniem danego organu FAO notę informacyjną dotyczącą wykonywania praw członkowskich przez UE lub przez jej państwa członkowskie odnośnie do tematu posiedzenia⁴.

Zgodnie z art. II art. 10 umowy założycielskiej FAO, w przypadku dziedzin polityki objętych kompetencjami UE, jak określono poniżej, UE będzie wykonywać swoje prawa członkowskie; w dziedzinach polityki gdzie zarówno UE, jak i jej państwa członkowskie posiadają kompetencje do działania w ramach FAO, jak określono poniżej, UE lub jej państwa członkowskie będą wykonywać prawa członkowskie zarówno UE, jak i jej państw członkowskich.

¹ Generalna Komisja Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM); Umowa o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania (PSM); Komisja Kodeksu Żywnościowego; Międzynarodowa konwencja ochrony roślin (IPPC)

² Pismo przewodniczącego Rady Unii Europejskiej z dnia 4 października 1994 r. (8406)

³ Nota werbalna z dnia 27 listopada 2009 r.

⁴ UE uważa, że regularne składanie tego rodzaju not informacyjnych nie jest wymagane w przypadku posiedzeń lub ich konkretnych punktów, jeżeli nie przewiduje się głosowania lub jeżeli podział kompetencji między UE i jej państwa członkowskie wynika bezpośrednio z niniejszej deklaracji kompetencji.

Podział kompetencji między UE i jej państwa członkowskie, jak określono poniżej, może ze względu na swój charakter, ulec zmianie. W przypadku pojawienia się zmian, które mają wpływ na znajdujący się poniżej wykaz, UE zastrzega sobie prawo do odpowiedniej zmiany niniejszej deklaracji; takie działanie nie stanowi warunku koniecznego do wykonania jej kompetencji w dziedzinach, którymi zajmuje się FAO.

2. KOMPETENCJE UE

2.1. Wyłącznie UE posiada kompetencje działania w ramach FAO w dziedzinach polityki wyszczególnionych w art. 3 ust. 1 TFUE, a konkretnie w dziedzinach takich jak: unia celna, ustanawianie reguł konkurencji niezbędnych do funkcjonowania rynku wewnętrznego, polityka pieniężna w odniesieniu do państw członkowskich, których walutą jest euro, zachowanie morskich zasobów biologicznych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa oraz wspólna polityka handlowa.

2.2. Ponadto w przypadku pewnych dziedzin polityki, określonych w szczególności w art. 4 ust. 2 TFUE, wyłącznie UE może wykonywać prawa członkowskie FAO w przypadkach, gdy UE przyjęła wspólne przepisy, na które mogą mieć wpływ działania podjęte przez FAO lub gdy wymagane są działania zewnętrzne UE, aby umożliwić UE wykonanie jej kompetencji wewnętrznych. Te dziedziny polityki to w szczególności:

- rynek wewnętrzny, włącznie ze środkami, których celem jest ustanowienie lub zapewnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego (art. 26 ust. 1 TFUE), zbliżenie ustawodawstw (art. 114-118 TFUE) oraz swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału (art. 28-37, art. 45-66 TFUE);
- rolnictwo i rozwój terenów wiejskich, w szczególności działania mające na celu:
 - zwiększenie wydajności produkcji rolnej w sposób zrównoważony, zgodnie z działaniami Unii w zakresie polityki ochrony środowiska, zmian klimatu, leśnictwa i energii;
 - stabilizację rynków, kontrolę zmienności cen, zagwarantowanie dostępności dostaw i bezpieczeństwa żywności;
 - osiągnięcie celów wspólnej polityki handlowej w odniesieniu do produktów rolnych;
 - zagwarantowanie odpowiedniego poziomu życia w społecznościach rolniczych;
 - zapewnienie rozsądnych cen w dostawach dla konsumentów;
 - zagwarantowanie rozwoju gospodarczego regionów rolniczych i terenów wiejskich.
- rybołówstwo, z wyłączeniem zachowania morskich zasobów biologicznych oraz akwakultura;
- środowisko, włącznie z działaniami, które mają być podjęte na mocy art. 192 TFUE, służącymi osiągnięciu celów polityki UE określonych w art. 191 TFUE, a mianowicie zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, ochrony zdrowia ludzkiego, zagwarantowania ostrożnego i racjonalnego

wykorzystywania zasobów naturalnych włącznie z lasami oraz promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

- energia, włącznie z działaniami, które mają być podjęte na mocy art. 170, 192 i 194 ust. 2 TFUE służącymi osiągnięciu celów polityki UE określonych w art. 194 TFUE w kontekście ustanowienia lub zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz potrzeby ochrony i poprawy środowiska, a mianowicie zapewnienia funkcjonowania rynku energii, zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii w UE, wspierania efektywności energetycznej i oszczędności energii, jak również rozwoju nowych i odnawialnych form energii oraz wspierania wzajemnych połączeń między sieciami energetycznymi;
- działania, które mają być podjęte na mocy art. 168 ust. 4 TFUE, odnoszące się do wspólnych zagadnień związanych z bezpieczeństwem, włącznie ze środkami ustanawiającymi wysokie standardy jakości i bezpieczeństwa organów i substancji pochodzenia ludzkiego produktów leczniczych i wyrobów medycznych oraz środki odnoszące się do żywności i pasz w dziedzinie weterynaryjnej i fitosanitarnej.

3. KOMPETENCJE UE I JEJ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

3.1. W określonych dziedzinach polityki zarówno UE, jak i państwa członkowskie mają kompetencje do działania w ramach FAO, w szczególności w dziedzinach takich jak:

- badania i rozwój oraz środki obejmujące przestrzeń badawczą, które mają być przyjęte na mocy art. 180 TFUE celem prowadzenia działań dotyczących opracowywania i wykonywania programów badań, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych poprzez promowanie współpracy i rozpowszechnianie wyników;
- współpraca na rzecz rozwoju obejmująca działania, które mają być podjęte na mocy art. 209 TFUE, aby osiągnąć cele polityki UE określone w art. 208 TFUE, a mianowicie zmniejszenie i likwidację ubóstwa oraz bezpieczeństwo żywnościowe i żywienie;
- pomoc humanitarna, włącznie z działaniami prowadzonymi przez UE oraz przyjęte przez nią środki prawne i polityczne, które zmierzają do osiągnięcia celów pomocy humanitarnej, określonych w art. 214 ust. 1 TFUE, a mianowicie niesienia doraźnej pomocy i opieki dla ludności w państwach trzecich, która stała się ofiarą klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, oraz jej ochronę, w celu sprostania potrzebom humanitarnym wynikającym z takich różnych sytuacji;
- ochrona i poprawa zdrowia ludzkiego;
- przemysł, włącznie ze środkami kształtującymi odpowiednie środowisko dla konkurencyjności przemysłu, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- turystyka, włącznie kształtowaniem odpowiedniego środowiska dla rozwoju przemysłu turystycznego.

- 3.2. Jako członkowie FAO zarówno UE, jak i jej państwa członkowskie mają kompetencje do działania w ramach FAO w zakresie spraw organizacyjnych i proceduralnych, włącznie z kwestiami prawnymi i budżetowymi, wyborem przewodniczących oraz przyjmowaniem porządku obrad i sprawozdań.**

Załącznik 2

UMOWA MIĘDZY RADĄ I KOMISJĄ DOTYCZĄCA WYKONYWANIA PRAW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ I JEJ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH W ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH DS. WYŻYWIENIA I ROLNICTWA (FAO)

1. ZAKRES I ZASADY OGÓLNE

Przedmiotem niniejszej umowy jest przygotowywanie i wykonywanie praw członkowskich Unii Europejskiej (UE) i jej państw członkowskich we wszystkich organach FAO oraz w odniesieniu do wszystkich umów, włącznie z komitetami przygotowawczymi. Postanowienia niniejszej umowy nie odnoszą się do organów lub umów, których wyłączną stroną jest UE lub których członkami lub organami są tylko państwa członkowskie UE, do których odnoszą się odrębne ustalenia¹⁴. Niniejsza umowa zastępuje umowę zawartą w 1991 r. (dok. 10478/91, załącznik II.a), uaktualnioną w 1992 r. (dok. 9050/92, załącznik II.b) oraz w 1995 r. (sygn. 8460/95, załącznik II.c).

Niniejszą umowę stosuje się z pełnym poszanowaniem zasady lojalnej współpracy, o której mowa w art. 4 ust. 3 i w art. 13 ust. 2 TUE, aby UE była reprezentowana na zewnątrz w sposób spójny, całościowy i jednolity.

Niniejsza umowa nie wpływa na podział kompetencji między UE i jej państwami członkowskimi lub na podział kompetencji pomiędzy instytucjami na mocy traktatów. Niniejsza umowa nie wpływa również na procedury decyzyjne związane z przyjmowaniem stanowisk UE przez Radę, jak wskazano w traktatach. Niniejsza umowa nie wyklucza podobnych działań prowadzonych w przyszłości w odniesieniu do pozostałych organizacji międzynarodowych.

Do celów niniejszej umowy oraz zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości¹⁵ dana kwestia jest objęta stanowiskiem UE w przypadku, gdy podlega prawodawstwu unijnemu lub polityce UE ustanowionej przy pomocy innych środków (takich jak ogólne wytyczne, konkluzje Rady, strategie UE lub zgodne działania UE) lub gdy takie stanowisko UE przyjmuje się do celów konkretnego posiedzenia FAO.

2. PRZYGOTOWYWANIE POSIEDZEŃ FAO

2.1. Fora koordynacji

Wszelkie kwestie odnoszące się do przygotowań oraz wykonania praw członkowskich w ramach FAO przedkładane są odpowiednim organom przygotowawczym w Radzie (tj. Grupie Roboczej ds. Koordynacji (FAO), grupom roboczym ds. rybołówstwa, leśnictwa lub środków fitosanitarnych) w Brukseli.

Podejmuje się wszelkie starania, aby w duchu lojalnej współpracy osiągnąć porozumienie w ramach wspomnianych grup roboczych. W przypadku gdy strony nie są w stanie dojść do

¹⁴ Porozumienie FAO wspierające przestrzeganie międzynarodowych środków ochrony i gospodarowania przez statki rybackie na otwartych morzach z 1993 r. Umowa o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywaniu i eliminowaniu (PSM) z 2009 r.; Generalna Komisja Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM); Komisja ds. Tuńczyka na Oceanie Indyjskim (IOTC); Komisja Kodeksu Żywnościowego; Europejska Komisja ds. Kontroli Pryszczycy (EuFMD); Międzynarodowa konwencja ochrony roślin (IPPC);

¹⁵ Sprawa C-246/07, Komisja przeciwko Szwecji, [2010] Zb.Orz. I-3317.

porozumienia w ramach grup roboczych, sprawę należy skierować do COREPER-u, a w stosownych przypadkach do Rady, w odpowiednim terminie przed danym posiedzeniem FAO.

W stosownych przypadkach można zorganizować lokalne posiedzenie koordynacyjne w Rzymie lub gdzie indziej (w zależności od miejsca, gdzie odbywa się dane posiedzenie FAO). Takie posiedzenia są przygotowywane i prowadzone przez Delegaturę UE akredytowaną przy FAO lub, w przypadku gdy posiedzenie FAO odbywa się gdzie indziej niż w Rzymie, a Delegatura UE akredytowana przy FAO nie jest w stanie podjąć się tego zadania, przez Delegaturę UE w państwie, w którym odbywa się posiedzenie FAO lub przez przedstawicielstwo państwa członkowskiego w tym państwie lub przez Komisję we współpracy z Delegaturą UE akredytowaną przy FAO. Celem tego rodzaju lokalnych posiedzeń koordynacyjnych jest analiza nieprzewidzianych wcześniej problemów. W wyniku takich posiedzeń nie można zmienić zasadniczo stanowiska UE, wspólnego stanowiska, proponowanego podejścia lub oświadczeń, które przyjęto zgodnie z pkt 2.3 poniżej.

2.2. „Nota informacyjna” dotycząca wykonania praw członkowskich UE i jej państw członkowskich

Zgodnie z wymogami art. XLII ust. 2 Regulaminu Organizacji FAO, po otrzymaniu planu posiedzeń od tej organizacji, Komisja przedkłada Sekretariatowi Generalnemu Rady projekt tymczasowej „noty informacyjnej”, dotyczącej wykonania praw członkowskich UE i jej państw członkowskich (zwaną dalej „tymczasową notą informacyjną”).

Tymczasowa nota informacyjna określa tymczasowy podział zadań i, w stosownych przypadkach, podział głosów w odpowiednich organach FAO.

W przypadku gdy państwo członkowskie nie zgadza się z projektem tymczasowej noty informacyjnej Komisji, wyjaśnia ono swoje powody na piśmie najpóźniej na dwa dni robocze przed posiedzeniem odpowiedniej grupy roboczej.

Komisja przekazuje tymczasową notę informacyjną Delegaturze UE akredytowanej przy FAO w Rzymie celem przekazania jej FAO.

Przekazanie tymczasowej noty informacyjnej nie wyklucza możliwych dalszych zmian, które zostaną przekazane FAO. Taka sytuacja może mieć miejsce, w szczególności, gdy stanowiska UE i wspólne stanowiska (które mogą mieć formę proponowanego podejścia lub oświadczeń) przyjmowane są dopiero po przekazaniu tymczasowej noty informacyjnej lub ze względu na późne otrzymanie dokumentów źródłowych z FAO.

2.3. Przygotowanie i przyjęcie proponowanego podejścia oraz planu głosowania

- 2.3.1. *Stanowiska, które mają być przyjęte przez UE lub UE i jej państwa członkowskie w FAO są zasadniczo przedstawiane w formie proponowanego podejścia, co daje podmiotom zewnętrznym możliwość najskuteczniejszego reprezentowania interesów UE lub jej państw członkowskich. Wyłącznie w przypadku, gdy zostanie to uznane za konieczne, stanowiska zostają przedstawione w pełni w formie oświadczenia. Prawo do działania na podstawie proponowanego podejścia lub do wydawania oświadczeń obejmuje również podział głosów.*
- 2.3.2. *W przypadku punktów posiedzenia objętych istniejącymi stanowiskami UE¹⁶, Komisja informuje Radę na temat projektu proponowanego podejścia UE, które odzwierciedla wspomniane stanowiska. Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy oraz w celu umożliwienia Komisji wykorzystania wszelkiej dostępnej wiedzy specjalistycznej, państwa członkowskie mogą zgłaszać uwagi, które Komisja uwzględni w ostatecznej wersji proponowanego podejścia.*
- 2.3.3. *W przypadku punktów posiedzenia, których nie obejmują istniejące stanowiska UE¹⁷, lecz gdy konieczne jest lub gdy uważa się za właściwe przyjęcie stanowiska UE, Komisja przedstawia Radzie do przyjęcia projekt stanowiska UE (który może przyjąć formę proponowanego podejścia lub oświadczenia); patrz pkt 2.3.1).*

Te same zasady mają zastosowanie, w przypadku gdy do istniejących stanowisk UE należy wprowadzić gruntowne zmiany w celu przygotowania stanowiska, które zostanie przedstawione w FAO.

Przygotowując projekty stanowisk, w stosownych przypadkach, Komisja wykorzystuje wiedzę specjalistyczną państw członkowskich.

- 2.3.4. *Wspólne proponowane podejście UE i jej państw członkowskich przyjmuje się w odniesieniu do punktów posiedzenia:*
- 2.3.4.1. *dotyczących obszaru współpracy z państwami trzecimi i pomocy humanitarnej (Część V, Tytuł II TFUE) i w przypadku których uważa się za stosowne, aby UE i jej państwa członkowskie przedstawiły wspólne stanowiska dotyczące ich działań w tych obszarach; lub*
- 2.3.4.2. *częściowo objętych stanowiskiem UE ale jednocześnie powiązanych ze sprawami, w przypadku których nie przyjmuje się stanowiska UE; lub*
- 2.3.4.3. *dotyczących spraw organizacyjnych i proceduralnych, takich jak wybory przewodniczącego, przyjmowanie porządków obrad i sprawozdań.*

Komisja przekazuje projekt proponowanego podejścia w odniesieniu do przypadków, o których mowa w pkt 2.3.4.1 i 2.3.4.2, natomiast państwo członkowskie sprawujące w tym czasie rotacyjną prezydencję Rady przekazuje projekt dotyczący przypadków, o których mowa w pkt 2.3.4.3.

¹⁶ Włącznie z punktami posiedzenia zawierającymi także drugorzędne elementy, których nie obejmuje dane stanowisko UE.

¹⁷ Włącznie z punktami posiedzenia zawierającymi także drugorzędne elementy, które już obejmuje dane stanowisko UE.

- 2.3.5. *W odniesieniu do punktów posiedzenia nie objętych stanowiskiem UE lub wspólnym stanowiskiem, państwa członkowskie informują się wzajemnie oraz powiadamiają Delegaturę UE i Komisję odnośnie do swoich projektów stanowisk i planów głosowania.*
- 2.3.6. *Wszystkie projekty należy przysyłać odpowiedniemu organowi przygotowawczemu Rady, o ile to możliwe, na pięć dni roboczych przed posiedzeniem tego organu.*

3. WYSTĄPIENIA I PODZIAŁ GŁOSÓW W ORGANACH FAO

- 3.1. Delegatura UE lub Komisja działają na podstawie proponowanego podejścia UE lub przedstawiają oświadczenia UE „w imieniu UE” (oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednio głosują).**
- 3.2. Delegatura UE lub Komisja działają na podstawie wspólnego proponowanego podejścia lub przedstawiają wspólne oświadczenia „w imieniu UE i jej państw członkowskich” (oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednio głosują).**
- 3.3. Niemniej jednak, w poniższych przypadkach uprawnione państwo członkowskie działa na podstawie wspólnego proponowanego podejścia lub przedstawia wspólne oświadczenia „w imieniu UE i jej państw członkowskich” (oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednio głosuje):**
 - w przypadkach opisanych w pkt 2.3.4.2, gdy wspólne stanowisko dotyczy spraw nie objętych stanowiskiem UE. Powyższego podziału zadań dokonuje się z uwzględnieniem najbardziej spodziewanego wpływu polityki tworzonej w ramach FAO na UE lub na jej państwa członkowskie.
 - w przypadku spraw organizacyjnych i proceduralnych, takich jak wybory przewodniczącego, przyjmowanie porządków obrad i sprawozdań.
- 3.4. Państwa członkowskie przedstawiają oświadczenia w swoim własnym imieniu (oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednio głosują).**
- 3.5. W przypadku trzech komitetów FAO, w których członkostwo jest ograniczone (Komitet Finansowy, Komitet Programowy i Komitet ds. Konstytucyjnych i Prawnych) i dotychczas nie obejmuje UE, nominowany członek (członkowie) z państwa członkowskiego (państw członkowskich) zasiadający w tych komitetach zostaje uprawniony (zostają uprawnieni), w stosownych przypadkach, do przedstawienia oświadczeń UE lub wspólnych oświadczeń oraz do głosowania, jeżeli pojawi się taka konieczność.**

4. USTALENIA PRAKTYCZNE

- 4.1. Osoby przedstawiające oświadczenia UE lub wspólne oświadczenia występują jako przedstawiciele Unii Europejskiej. Oświadczenia UE przedstawiane są „w imieniu UE”. Wspólne oświadczenia przedstawiane są „w imieniu UE i jej państw członkowskich”.**
- 4.2. W celu wykorzystania wiedzy specjalistycznej najwyższego poziomu lub, w stosownych przypadkach, w celu wzmocnienia zasobów, Delegatura UE lub Komisja może zdecydować, że w związku z danym posiedzeniem FAO powoła specjalistów z państw członkowskich, którzy mogą zostać poproszeni o zabranie głosu celem uzasadnienia oświadczeń, wypowiadając się jako przedstawiciele UE.**
- 4.3. Kwestionariusze: Komisja odpowiada na kwestionariusze, które FAO przesyła UE. Przed odesłaniem wypełnionych kwestionariuszy do FAO, Komisja przesyła je Radzie, która przekazuje swoje uwagi. Państwa członkowskie przesyłają swoje odpowiedzi w ciągu 10 dni.**